

Израел и “утеснението на Яков”

Артър Кац

Пред мен стои нелеката задача да разгледам онова, което Писанието нарича “*времето на утеснението на Яков*”¹. Става въпрос за болезнен обзор на разрухата и страданието, които тепърва предстоят на Израел и еврейския народ. Считаю обаче, че Църквата трябва да вземе предвид тази гледна точка, за да не бъде отблъсната от готовността на Бога да стигне до крайност в отношенията си с Яков – и то за да се превърне той най-сетне в истинския Божий Израел. Това разрушение ще засегне не само онзи Яков, който живее в границите на днешния Израел, но и всеки от Якововия род, където и да се намира той по лицето на земята. Това няма да бъде време на политически затруднения за съществуващия Израел, а “*времето на утеснението на Яков*”. Настоящата политическа държава е Яков, но с нея не се изчерпват всички, които представляват Яков по земята. Нужно е да проумеем това като Църква, защото онзи Яков, който живее в нашите градове и държави няма да бъде подминат от пресяващия и пречистващ огън на Бога.

Божиите подбуди спрямо Израел *нямат нищо общо* с добродетелите на Израел. Ако той беше добродетелен нямаше да страда от бедствията, които са го сполитали винаги. Бог ги е избрал единствено заради любовта си. И това не е защото Израел има за какво да бъде обичан, а защото *Бог Е любов*. Бог за последно ще разкрие Себе Си в суровите наказания и милостта, която ще покаже на този народ – тогава именно ще стане явно какъв е Той. “*Ще покажа милост към когото ще покажа*”, не защото този някой я заслужава, а защото “*АЗ СЪМ КОЙТО СЪМ*” и “*ще се покажа, Какъвто се покажа*”. Докато *това* не бъде постановено веднъж за винаги, за нас Бог все още не е Бог. Ако все още мислим, че притежаваме някакви особени качества или способности, които принуждават Бог да бъде милостив към Израел или към Църквата, то значи, че разбирането ни си остава неправилно.

В нас все още живее онази себеправедност, която търси признание по заслуги и която не може да проумее, че само сърдечната нищета наследява Божиите благословения. Само нищите духом разбират, че нямат никакви отличителни качества и заслуги. Бог няма друг избор и ще прекрачи всяка граница, за да ни изясни нещата. Не сме разбрали правилно, колко дълбоко вкоренени са човешкото непослушание и грях. Израел е като тетрадка с Божии записки, но ако наистина търсим откровение за *Самия Бог*, ще трябва да се взрем истински в отношението на Бог спрямо Израел. Това откриване на Бога в общите им взаимоотношения е било труден урок за Израел, но пък е урок, който ще остане завинаги. Дори в неверието и отстъпничеството си Израел остава избран да носи откровение за Бога – даже бихме казали, че Господ ни се открива дори още повече в тяхното неверие и отстъпление. С други думи, като отстъпник, Израел ни дава по-голямо откровение за Бога, отколкото ако беше останал верен.

Суверенната, необвързана с нищо Божия благодат е избрала Ерусалим – градът, където Той е бил разпнат и където Неговите пророци са били убивани с камъни – и все пак, това си остава Неговия избор. Какво ще кажете за Бог като Този? Отдавна да сме отписали и зачеркнали който и да е народ, който би злоупотребил толкова срамно с привилегиите си, колкото Израел. И все пак, Божиите обещания остават неизменни, независимо и въпреки самите хора, които и пет пари не дават за изпълнението на онова, което им е предначертано – хора, които даже не искат да бъдат избрани. Ако срещаме трудност да приемем казаното дотук, това не е защото то е твърде сложно за разбиране; явно е на лице някакъв остатък от себеправедност и увереност в нас самите като хора, виждане, което проектираме на свой ред върху Израел. Желаем техния успех, защото ние самите искаме да успеем чрез собствените си добродетели и способности, вместо чрез *Неговите*. Той няма да позволи човешко съучастие основано на човешката природа, защото Бог знае какво има в човека.

Името “Израел” е дадено на Яков *след* върховния му сблъсък с Божия Син – Христос, открил се преди възплъщението – когато той Го вижда лице в лице, бори се с Него, бива докоснат, окуцява и получава благословение. Израел означава “този, който е надделял над Бога и над човеците”. Това име е

¹ Еремия 30:7 (бел.прев.)

дадено след последната, върховна борба на човек, живял чрез “Яковова” сила, воля и решимост. Този борбен Яков буквално присвоява наследството на предалия се Исав, когото Бог намразва, защото твърде лесно изоставя първородството си. Макар и с добри намерения, Яков е бил просто един “измамник”, каквото и значи името му. Това е човек, успяващ благодарение на своята хитрина и изобретателност, но никакъв хитрец няма да е благословение за всички народи по Земята. Трябва нещо да се случи на този хитрец накрая, когато той стига до края на силите си и – във върховна битка и противопоставяне – се запознава с Бога по начин, който го преобразява в друг човек... куц човек. Той вече не може да се осланя на собствената си сила и изначална жизненост. Сега той зависи от Бога, който в крайна сметка си е позволил да бъде победител.

Точно това е сценарият, който следват в момента събитията в Израел. Държавата носи името Израел, но повече щеше да ѝ отива, ако се казваше Яков. Израел гневи съседите си и застрашава Близкия Изток, защитавайки Якововата си сила и енергия, уповавайки се на собствената си мощ. Яков *трябва* да се превърне в Израел и няма да бъде преувеличение ако кажем, че Последните Дни – времето на утеснението на Яков – е окончателното прощаване с Яков. Наложително е той да премине през Божия огън в една последна борба, в чиито край обезателно ще се превърне в Божия Израел – коренно различен, защото ще се е срещнал с Бога лице в лице. Цялата тази дълга история ще бъде повторение на борбата на Яков с Господа преди той да стане Божият Израел. Докато евреите продължават да гледат надменно и с презрение на другите народи и докато животът им не засвидетелства за коренна промяна в тях, те не могат да бъдат благословение за народите.

“Заради Сион няма да млъкна, и заради Ерусалим няма да престана, докато не се яви правдата му като сияние, и спасението му като запалено светило. И народите ще видят правдата ти...” (Исаия 62:1, 2)

Когато този народ се изяви, като придобил правда – не своята собствена, а Неговата – тогава Бог ще се прослави пред всички останали народи. За да стигне Израел до мига, в който неговата правда е всъщност Божията, ще е нужно той да се раздели със собствената си праведност (която Бог нарича “мерзост”), чрез огнено наказание, невиждано досега. По силата на логиката, това *трябва* да бъде най-голямото наказание в сравнение с всички предишни изпитания. Не бихме ли могли тогава да твърдим, че тъй като е по-голямо от всички други, то трябва да обхваща и да надвишава всички предишни бедствия и по необходимост да включва отново разпръскване, изгнание и разруха в земята²? Когато Бог казва “голямо” или “по-голямо” от всички предишни бедствия, тогава възниква въпросът – колко ли велико трябва да е тогава това изпитание, за да очисти Израел от нечистотата му в дух на възмездие и огън? Исус говори за това в Матей 24:21,22:

“...защото тогава ще има голяма скръб, небивала от началото на света досега, и каквато не ще има. И ако не се съкратяха ония дни, не би се избавил нито един живот³ [на евреин]; но заради избраните [от Израел], ония дни ще се съкратят.” (вмъкнатото мое – бел. авт.)

В 6-та глава на своята книга пророк Исаия вижда Господа, седнал на висок и издигнат престол, и извиква: “Горко ми, защото загинах” (ст.5). След това ангел докосва с въглен от олтара устните му и той се съгласява, че е “човек с нечисти устни”, а на Божия въпрос “Кой ще отиде за Нас?” (ст.8), пророкът отвръща “Ето ме. Изпрати мен” (ст.8). Тогава той получава най-страховитото от всички поръчения – да извести не толкова благословение, колкото ужасно наказание:

“Иди кажи на тия люде: “С уши ще чуете, но няма да схванете; и с очи непрестанно ще виждате, но няма да разберете.” Направи да затлъстее сърцето на тия люде, и направи да натегнат ушите им, и затвори очите им, да не би да гледат с очите си и да слушат с ушите си, и да разберат със сърцето си, и да се обърнат, та да се изцелят.” (ст. 9,10)

Това са били думи, предизвикващи *нечувствителност* у хората, оглушаване и притъпяване на сърцата им. Това ги е *обричало* на отстъпничество. Бог изпраща пророка не за да донесе спасение, а

² { } – Ерец Израел (ивр., ж.р.) – т.е. земята Израел – начинът, по който наричат страната си евреите. Така и навсякъде. (бел.прев.)

³ Тук преводът следва буквално английския текст; в българските преводи на Библията – “ни една твар” (Ревизирано Издание); “ни едно същество” (Верен); “никоя плът” (Синодален превод) (бел.прев.)

наказание. Словото Му обрича народа на неспособност да се обърнат или да чуят. Но Исаия с право пита в 11-ти стих: *“Докога, Господи?”*. Той е познавал характера на Бога достатъчно добре, за да знае, че наказанието не представлява последната Му дума, а по-скоро предпоследната. Искан е да научи колко дълго ще продължи това състояние. Няма да е преувеличено, ако кажем, че това е описание на сегашното състояние на Израел; всъщност, това е описание на състоянието на Израел през цялата история. Това състояние не е било смекчено или променено от времето на Исаия до ден днешен и историята на Израел, минала и настояща, свидетелства за това. Той е все още в това състояние на обреченост от Бога и така зададеният от Исаия въпрос *“Докога?”* е от огромно значение. Ето и отговорът:

“Докато запустеят градовете, та да няма жител, и къщите, та да няма човек, и страната да запустее съвсем, докато отдалечи Господ човеците, и напуснатите места сред земята бъдат много. Но все пак ще остане в нея една десета част, и тя ще бъде погризана; но както на теревинта и дъба пънът им остава, когато се отсекаат, така светият род ще бъде пънът ѝ.” (ст. 11,13)

Винаги е имало един спасен остатък от евреи, които са съществували във всички поколения, но като народ Израел все още е под проклетие и наказание докато не се изпълни онова *“докато”* – т.е. докато народът не бъде сполетян от огромна разруха, опустошаваща градовете, изличаваща обитателите им и обезлюдяваща къщите им – докато не настъпи цялостно запустение в Ерец Израел и голямо изгнание. Земята⁴ ще стане свидетел на голямо опустошение, и въпреки че някои оцеляват, текстът намеква, че и те ще бъдат в някаква степен поразени. Тук откриваме първото твърдение, което указва, че това *“докато”* все още не се е изпълнило, и че когато това време настъпи, то ще донесе със себе си разруха и запустяване *в самата Ерец Израел*. Много други части от Писанието предполагат подобно развитие и аз ще ги цитирам. Става дума за разруха *в Ерец Израел*, тъй че е нужно еврейско присъствие *там*, за да бъде понесено това наказание. Други части от пророческите Писания потвърждават, че когато Господ доведе обратно *“изкупените от Господа”*, първата им задача, която ги очаква, ще бъде повторното съграждане на градовете, лежащи запустели в руини.

Ясно е, че когато Израел бъде избавен от това състояние на отстъпничество, ще трябва да се случат определени събития, по силата на които страната ще бъде напълно обезлюдена, съсипана и необитаема, а жителите на Израел превърнати в изгнаници. Това напомня твърде много на други периоди от историята на Израел, когато *наистина е имало* запустяване, изгонване и изгнание. Защо тогава да приемаме това твърдение като отнасящо се до бъдещото и осъществимо едва след изпълнението на гореописаните условия? Ще покажем, защо все още предстои да се изпълни онова *“докато”* на разрушението и запустението в Ерец Израел, но за да ги сполети в Израел, евреите трябва да бъдат *там*. Грешката ни се състои в това, че гледаме на съвременния Израел като на вечния Израел, установен по Божие намерение, вместо като на начално еврейско присъствие, което първо трябва да премине през запустение и разруха. А тази именно разруха ще роди хилядогодишната слава. Имам усещането, че това не е описание на някое от бедствията и изгнанията на Израел в миналото – тъй като състоянието на сърцето им, което иначе би било излекувано от катастрофата, си остава същото. Писанията са категорични – когато настъпи *това* свирепо, последно разрушение и унищожение, *тогава* ще са се изпълнили условията за премахването на духовната слепота, глухота и сърдечна закоравялост у народа.

Някои казват, че утеснението на Яков е вече зад гърба ни и че това е бил нацистският Холокост в Германия ...тази вяра представлява почти доброволна заслепеност. Заблудата произраства у хората, когато те не желаят да вземат предвид безмилостните факти; когато едва понасят бруталното и апокалиптичното и искат да си вярват в *“добри”* неща. Заблудата сполетява онези, които не са взели присърце въпроса за Кръста и страданието. Всъщност, не е задължително усещането за това какво крие бъдещето да дойде, чрез някакво мистично откровение; цялостният дух на Писанията говори ясно, че изкупителният път на Бога минава винаги през смърт и възкресение. Това е основополагащ принцип на Бога, от който дори Синът Му не е бил подминат, камо ли избраният народ или пък Църквата.

⁴ Виж бел.2 (бел.прев.)

Очакването, че Израел ще се справи някак си и без тази неизбежна фаза, при все че Писанията са категорични, е проява на забележителна наивност.

Както вече казах, Писанията на пророците изобилстват с потвърждения за предстоящо унищожение, което да доведе до онова Божие “докато”. Израел няма да се освободи от своята слепота, глухота и кораво сърце, докато това не се случи, а това наказание – повтарям – трябва да се случи в *самата земя на Израел*. Собственото ми пророческо разбиране е, че градовете, които ще бъдат построени отново по време на последното и този път окончателно завръщане, ръководено от Самия Бог не са градове от древността, а днешните Хайфа, Тел Авив, Ерусалим, Тиберия и пр.

“Така казва Господ Бог: “В деня, когато ви очистя от всичките ви беззакония, ще направя и да се населят градовете и запустелите места ще се съградят. Опустошената земя ще се обработи, макар да е била пуста пред очите на всеки, който минаваше. И ще казват: “тази земя, която бе запустяла, стана като Едемската градина, и запустелите, опустошените и разорените градове се укрепиха и населиха.” (Езекиил 36:33-35)

Тук може да се объркаме, защото е лесно да погледнем на днешния Израел и да приемем, че съграждането, което е в ход сега, е всъщност *изпълнение* на тези Писания. Внимателният им и подробен преглед обаче е още по-значим сега, за да разберем дали те обозначават бъдещи или минали събития. И тук трябва да се проявим като добри изследователи на Библията, защото тя казва, че унищожението е резултат от *насилие*, а повторното съграждане съответства на времето, когато *“Ще ви очистя от всичките ви беззакония”*, което, както показва сегашното състояние на Израел, тепърва предстои. Разрушението е бъдещо и завръщането е бъдещо, а Писанията указват времето – *“В деня, когато ви очистя от всичките ви беззакония”* – което все още *не* се е случило.

Езекиил продължава в 36-та глава:

“Тогава народите, останали около вас, ще познаят, че аз, Господ, съградих разореното и насадих запустялото. аз, Господ, изговорих това и ще го извърша.” (ст. 36)

Тук се говори за *познаване*, което все още е в бъдещето, и изразът *“останали около вас”* говори за някакъв вид регионална катастрофа, която Израел вероятно би могъл да причини чрез употребата на ядреното си оръжие. Това са думи, които съвсем ясно сочат към бъдещето и завършват с обещанието, че самите народи ще разпознаят Божията ръка както в разрушението, така и в повторното съграждане. Същият текст завършва с намек за хилядогодишното благословение – което също е бъдещо:

“Като стадото за жертва, като стадото, което пълни Ерусалим във времето на определените празници, така човешки стада ще пълнят запустелите градове; и ще познаят, че аз съм Господ.” (ст. 38)

Да, в миналото е имало наказания, запустения и изгнания; това е характерният начин, по който Бог съди греха на Израел, но този откъс от Писанието се отнася до едно бъдещо, заключително наказание, защото то завършва с *познанието* и от страна на Израел, и от страна на народите около тях, че Бог е Господ. Никое предишно запустение или разруха не е завършвало с такова познание, така че самият текст ни подсказва, че говорим за бъдещи събития. Ето още един текст в подкрепа на казаното – Амос 9-та глава:

“В оня ден ще въздигна падналата Давидова скиния, и ще заградя проломите ѝ; ще въздигна развалините ѝ и ще я съградя пак, както в древните дни, за да завладеят останалите от Едом и всичките народи, които се наричат с името Ми”, казва Господ, Който прави това.” (ст.11,12)

“И аз ще върна от плен хората Си Израеля; те ще съградят запустелите градове и ще ги населят.” (ст.14)

От контекста става ясно, че споменаването на падналата скиния на Давид в Амос 9-та глава не говори за някаква форма на богослужение, а за управление. По-нататък се говори за някакъв Едом и народите, които се наричат “с името Ми”, които се подчиняват или биват засегнати от съграждането на

Давидовата скиния. Те няма да танцуват еврейски танци (както някои тълкуват значението на този откъс), а ще попаднат под властта на управлението, което ще се издигне в онова време. Тъй че връщането и възстановяването на Израел е също и установяване на Царството Божие, на Давидовото Царство, за което знаем, че тепърва предстои. Думата “Едом” е символична и тук се отнася до езичниците:

*“...Който казвам за Ерусалим: ‘Ще се насели’, и за градовете на Юда: ‘Ще се съградят’. И ще възстановя **разрушеното** в него.”* (Исаия 44:26, подчертаното мое – бел.авт.)

“Защото разорените ти и запустелите ти места и опустошената [разрушената] ти земя ще бъдат сега тесни за жителите ти; а ония, които те поглъщаха, ще бъдат отдалечени.” (Исаия, 49:19, вмъкнатото в скоби мое – бел.авт.)

Цялата 51-ва глава от книгата на пророк Исаия говори за Израел като за хванат в капан, като за антилопа в мрежа, докато врагът “минава върху него”. Това говори за едно колосално по мащаб поражение и унижение, което придобива повече смисъл в контекста на случващото се в момента. Враговете на Израел и ислямската омраза спрямо него няма да се задоволят с простото поражение, но желаят – и ще постигнат – крайно унижение за Израел. И тъй, няма нищо необикновено в това да ни се наложи да дочакаме по-добро разбиране на пророческия текст, приближавайки се до времето на изпълнението му. Това указание в Исаия се е намирало в Писанията седем века преди първото идване на Христос, но в днешно време заплахата за Израел – със заобиколилите го врагове и тяхната разяждаща омраза, с неутолимата ислямска жажда за мъст – прави тези думи от Писанието да привлекат вниманието ни. Това е прочит и разбиране на Писанията, които винаги са си били там, но са чакали приближаването на определеното време и събития, за да се изяснят.

Глави 30-та и 31-ва от книгата на пророк Еремия са основни текстове, обрисувачи това разрушение.

*“Защото, ето, идат дни, казва Господ, когато ще върна от плен людете Си Израил и Юда, казва Господ; и ще ги върна в земята, която дадох на бащите им, и ще я владеят. И ето думите, които Господ говори за Израил и за Юда: Защото така казва Господ: чухме шум на треперене; страх има, а не мир. Попитайте сега и вижте, мъж ражда ли? Тогава защо гледам аз всеки мъж с ръцете си на кръста, като жена, която ражда, и лицата на всичките пребледнели? Горко! Защото велик е оня ден, подобен нему не е бивал; именно той е времето на утеснението на Яков; но ще бъде избавен от него (отсред него – KJV). В оня ден, казва Господ на Силите, ще строша хомота му от врата ти, ще разкъсам оковите ти, и чужденци няма вече да го поробват; но ще служат на Господа своя Бог, и на царя си Давид, когото ще им въздигна. Затова, не бой се, служителю мой Якове, казва Господ, нито се страхувай, Израилю; защото, ето, ще те избавя от далечната страна, и потомството ти от земята гдето са пленени; **и Яков, като се върне, ще се успокои и ще си почине, и не ще има кой да го плаши.** Защото аз съм с тебе, казва Господ, за да те избавя; понеже при все, че ще довърша всичките народи, гдето съм те разпръснал, теб, обаче, не искам да довърша; но ще те накажа с мярка, а не мога да те изкарам съвсем невинен. Защото така казва Господ: смазването ти е неизцелимо, раната ти тежка. Няма кой да ходатайства за теб, за да бъдеш превързан; ти нямаши целителни лекове. Всичките ти любовници те забравиха, не те търсят; защото те нараних с рана като от неприятел, с наказание от жесток човек, поради многото твои беззакония, и понеже греховете ти се умножиха. Защо викаш за смазването си и понеже болката ти е неизцелима? Поради многото твои беззакония, и понеже греховете ти се умножиха, за тая причина ти сторих това. Затова, всички, които те изпояждат, ще бъдат изпоядени, и всичките ти противници, всички до един ще отидат в плен; още и ония, които те ограбват, ще бъдат ограбени, и всички, които те обират, ще ги предам на обир. Защото ще ти възстановя здравето, и ще те изцеля от раните ти, казва Господ, понеже те нарекоха Отхвърлен, и казаха: ‘Това е Сион, за когото никой не го е грижа’. Така казва Господ: Ето, аз ще върна от плен Якововите шатри и ще се смиля за жилищата му; всеки град ще се съгради на своята грамада развалини, и палатът ще се възстанови, както е бил*

по-напред. И от тях ще изхожда благодарение и глас на ония, които се веселят; и аз ще ги умножа, те няма да се намалят, ще ги прославя и не ще се унижат. Чадата им ще бъдат както по-напред, и тяхното събрание ще се утвърди пред Мене; и ще накажа всички, които ги угнетяват.” (Еремия 30: 3-20, подчертаното и вметнатото мое – б.а.)

“Пламенният гняв на Господа няма да се върне, догдето Той не извърши, и догдето не изпълни, намеренията на сърцето Си; в последните дни вие ще разберете това.” (ст. 24)

Трябва да се запитаме дали описаните тук събития принадлежат вече на миналото на Израел. Да, имало е поражения, имало е и изгнания, имало е и врагове, които са отвеждали Израел в плен. Но *“ще ви доведе отдалеч”* предполага, че Израел е разпръснат между много народи; а думите *“и потомството ти от земята гдето са пленени; и Яков, като се върне, ще се успокои и ще си почине, и не ще има кой да го плаши”* не са описание на повторното заселване на Израел през 1948 година, защото те все още са плашени и не живеят в сигурност. Тези *“мир, почивка и покой” следват* утеснението на Яков и очевидно все още предстоят, защото сегашното състояние на Израел не се вмести в понятието *“покой”*. Непромененото сърце на народа показва, че случващото се не е ехо от предишни бедствия. Израел трябва да изяви моралното си падение, не защото е Израел, а защото е *Човек*. Той олицетворява Човечеството, което не желае да признае Божията присъда над човешкото състояние и затова е осъден да я види в собственото си поведение.

“Но ще служат на Господа, своя Бог, и на царя си Давид, когото ще им въздигна.”
(Еремия 30:9)

Това е същото обещание като това дадено в Езекиил 37-ма глава, където след като бива вдъхнат живот на сухите кости на целия Израилев дом (или на остатъка от него), те биват възкресени от гробовете си и Юда и Израел, двата клона, биват обединени; тогава Господ казва: *“И слугата ми Давид ще бъде цар над тях; над всички тях ще има един пастир”* (ст. 24). Това е другият аспект, който трябва да бъде взет под внимание при цялостния ни преглед на Писанията, говорещи за разруха и завръщане, а именно – хилядолетния завършек, когато Самият Цар, онзи по-велик Давид – Исус, бива издигнат и поставен да управлява над вече възстановения народ, чиито руини се изграждат наново.

“Защото аз съм с теб”, казва Господ, “за да те избавя; понеже при все че ще довърши всичките народи, гдето съм те разпръснал, теб обаче не искам да довърши, но ще те накажа с мярка.” (Еремия 30:11)

Този цитат показва последиците от Божието наказание върху народите, употребени да донесат наказание върху Израел. Той казва: *“аз ще ги довърши”*. Не сме били свидетели на никакво *довършване* на народите, използвани като *“тояга на наказание”*, спрямо Израел; това показва, че наказанието все още предстои. Заслужава си да отбележим, че народите, употребени да донесат унищожение, в миналото неизменно са *прекращавали* Божието намерение, водени от демонична ярост; те са изпитвали особено удоволствие да причиняват страдания и унижения на Израел, за което самите те ще бъдат осъдени – това също предстои. *“Понеже при все че ще довърши всичките народи, гдето съм те разпръснал, теб обаче не искам да довърши, но ще те накажа с мярка”*, предполага, че някои от народите, които днес съществуват, ще загубят своята самоличност, когато Бог изпълни наказанията, за които говори.

“Затова всички, които те изпояждат, ще бъдат изпоядени; и всичките ти противници, всички до един, ще отидат в плен; още и ония, които те ограбват, ще бъдат ограбени, и всички, които те обират, ще ги предам на обир.” (Еремия 30:16)

Думата *изпояждам* предполага събития от катастрофален мащаб, не някакво незначително смущение или дори поражение, а описание на истинска буря и злост, на абсолютното превъзходство, което ще установят враговете на Израел във времето на утеснението на Яков. Това насилие ще предизвика не само изгнание за евреите от Израел, но и гонение във всички други народи, за да се изпълни казаното в 9-та глава от книгата на пророк Амос:

“Защото ето, аз ще заповедам, и ще пресея Израилевия дом между всичките народи.” (ст. 9)

Езекиил 20:23-44 подкрепя това бягство в пустинята на народите, където евреите ще се сблъскат пряко с нещо Друго, в чието лице ще видят светлината на Бога. В края на казаното в Еремия 30-та и 31-ва глави идва хилядогодишното благословение, но *след* обещаното завръщане. В Езекиил 36-та глава Писанието говори за Израел, който *след* завръщането си се отвращава от себе си заради греховете си.

“Защото аз ще обърна жалеенето им в радост и ще ги утеша, и ще ги развеселя подир скръбта им.” (Еремия 31:13)

Тези думи ясно указват, че последната опитност на Израел в неговата история – дори тогава, когато вечна радост слиза над главите им – ще бъде споменът за жалеенето, въздишането и мъките. Това никога не е било вярно, за което и да било завръщане в Израел от 1948-ма насам, но ще бъде вярно за завръщането, следващо изгонването от народите и предизвикано от внезапното настъпване на времето на утеснението на Яков. Те ще се завърнат като изкупените от Господа, а скръб и въздишане ще побягнат⁵. На много места Божието обещание е, че Израел никога повече няма да тъжи или да бъде уплашен и няма повече да преживява ужас. Това показва, че последните кадри от историята на Израел както в самата земя⁶, така и по света, ще бъдат белязани от страх, ужас, насилие, унищожение, изпояждане, жалеене и въздишки. *Нужно е* жалеенето и въздишането да предхождат радостта и танцуването едновременно на стари и млади. Очевидно именно Бог стои както зад изгонването и наказанието, така и зад завръщането и утехата. Израел *трябва* да проумее, че *“аз съм Господ, който изговаря и прави това”*⁷. Сам Той ще обърне скръбта им в радост.

“И изкупените от Господа ще се върнат, и ще дойдат с възкликание в Сион. Вечно веселие ще бъде на главите им. Ще придобият радост и веселие; а скръб и въздишане ще побягнат.” (Исая 35:10)

Техният Бог ще им даде утеха и радост. Израел трябва да познае Бог в пълнота – както в жестокостта на изгнанието си, така и във веселието и радостта от завръщането, когато то им бъде подарено – но не и преди това и то чрез някаква изфабрикувана от човека алтернатива.

Множество говорители, занимаващи се с пророческите Писания, твърдят, че времето на “утеснението на Яков” (според тях нацистският Холокост) е минало. Част от споровете ми с тях намират своя отговор във факта, че това време не започва *в Европа*, а *в самия Израел*, в земята⁸. Ето защо става въпрос за нещо, което още не се е случило. Постепенно обаче, парчетата от пъзела се подреждат по начин, който да осигури условията за избухването на гонение и изгнание, именно защото е вече факт необходимото еврейско присъствие *в страната*. Грешката ни е, че погрешно разглеждаме това встъпително заселване в земята, колкото и мащабно да е то, като олицетворение на онова последно завръщане след наказанието, описано по-горе. Всяко упорство в това погрешно разбиране ще завърши с трагично разочарование и ще се окажем срамно неподготвени да изпълним задачата си спрямо Израел.

“И Яков, като се върне, ще се успокои и ще си почине, и не ще има кой да го плаши.”
(Еремия 30:10)

Ако “утеснението на Яков” е зад гърба ни и ако завръщането се е осъществило, тогава Израел би трябвало да е в състояние, в което *“не ще има кой да го плаши”*. Напротив, днешният Израел е разяждан от страх, терор, опасения и безпокойство, без да знае кога ще избухне следващата човешка бомба в някой търговски център или дискотека. Ето ви едно ясно доказателство, че това време все още предстои – иначе би трябвало сегашното време да е време на мир, в което *“няма кой да ги плаши”*. Фактът, че те са уплашени, ясно показва, че “утеснението на Яков” е в бъдещето. И ако това е така и ние не бием сирената, тогава Израел, и евреите като цяло, ще се изправят пред внезапно унищожение и то без всякакво предупреждение, което би било милост за тях в такъв момент. А и вярващите от народа – вместо да бъдат хората, които да осигурят пътища за бягство и убежище за обхванатите от паника оцелели – ще се окажат също толкова неподготвени за приближавашото, неочаквано и от тях бедствие.

⁵ Исая 35:10 (бел.прев.)

⁶ Виж бел.2 (бел.прев.)

⁷ Напр. Исая 45:7; 46:11 (бел.прев.)

⁸ Виж бел.2 (бел.прев.)

Съществуват и други безпогрешни признаци, които посочват кое е минало и кое бъдеще, както ще видим и от други текстове, но не на последно място сред тях е фактът, че Бог казва: “*В онзи ден Израил ще познае, че Бог е този, който е говорил и изпълнил това*”⁹. Днес Израел не е познал това.

Бихте могли да попитате къде е тук справедливостта и правдата на Бог, който би ги разпръснал отново, след като ги е довел от Русия и Етиопия, знаейки надеждата им да намерят сигурност в Ерец Израел?! Що за праведен Бог е това? Не са ли страдали достатъчно? Дали това е Бог, който би докарал бедствие само за да изпълни целите Си – или все пак всичките Му наказания са правилни и верни, и биват в пряка зависимост от греховете на народите, над които се стоварват? Бог не наказва произволно; Той не е жесток и злонамерен, за да поразява без причина:

“...защото те нараних с рана като от неприятел, с наказание от жесток човек, поради многото твои беззакония и понеже греховете ти се умножиха.” (Еремия 30:14)

Днес Израел е свидетел на много беззакония и насилие над “чужденеца”: затваряне без причина, брутални побоища, заплахи, страх и въобще поведение, което бихме разбрали, ако идваше от езически народи, но ни шокира, когато е дело на евреи. Бог позволява да се изяви какво има в човека, дори и в евреина – защото и той е също толкова човек – за да се разкрие онова, което е в сърцата ни като хора. Бог разрешава това, за да стане така, че самите ни грехове да ни осъдят и да разкрият най-сетне какво представляваме.

Трябва да помним, че притежанието на земята¹⁰ не е безусловно гарантирано на евреите, а е обвързано с покорството им на завета. Само придържането към завета дава силата и способността да бъдем благородни спрямо чужденеца сред нас. Все повече се увеличава делът на онези от еврейското общество (40% според скорошна анкета), които са съгласни за безмилостното изгонване на “чужденците” без всякакви разисквания. Колелото на историята е направило пълен оборот – сега евреите, които някога са били жертва на други народи, по ирония на съдбата се оказва, че действат по същия начин заради нечие присъствие, което заплашва собствената им сигурност и съхранение!

Пряко собственото им намерение като народ, те показват характер, който ще продължи да се влошава. Така *трябва* да бъде и Бог ще направи всичко необходимо, за да покаже самозаблудата на хората. С това не казвам, че съдбоносната намеса на Бога е отсъствала при завръщането от 1948-ма. Без съмнение е имало много изтъкнати хора, които са спомогнали за това повторно заселване чрез собствените си финанси, сили и храброст. Бог ги е пазил през предишните войни поради необходимостта да ги научи – за да могат те да сравнят своя собствен, провалил се опит с онова, което *Той Самият* ще направи, когато *Той* ги върне и ги насади отново в земята на Израел.

В крайна сметка, и то в много по-голяма степен отколкото подозираме, нашите собствени желания и похот влияят на богословската ни доктрина. Къде е тук пожеланието и похотта ли? Намирам ги в копнежа Израел да не преживее ново бедствие – толкова ни се иска да ги видим успели, особено защото сме самите ние неевреи със съвест, засегната от Холокоста и страданието им; неевреи, неспособни да възприемат Холокоста като наказание от Бога и разглеждащи го като провал на Църквата, и които сега се държат като на поправителна сесия, насърчавайки Израел в упованието му на фалшиви надежди за безопасност. Разбира се, става въпрос за добронамерено желание, но както някой беше отбелязал правилно – “пътят към ада е покрит с добри намерения”.

Искам да кажа, че внимателният преглед на пророческите Писания, както на посочените тук места, така и на други, показва все още предстоящи катастрофи за Израел, тъй като онова, което следва, ще бъде хилядолетно благословение, сигурност, почит от всички, възвръщане и познание за Бога, които днешният Израел ни най-малко не притежава. Днешният Израел единствено “принадлежи на Бога” в смисъл, че е необходимата прелюдия към пълното, истинско и окончателно завръщане. Ако няма народ, който да претърпи поражение и изгнание, няма да има и народ съкрушен и зависим от Бога – черти на последния и непоклатим Израел. Духовното и небесното не могат да предхождат естественото (вж. 1 Коринтяни 15 глава – б.а.). Израел само ‘принадлежи на Бога’, което и отнема правото на хората

⁹ Отново авторът не препраща към конкретни текстове, но напр. Езекиил 24:25-27; 37:14, Исая 10:20,21; 52:6 (бел.прев.)

¹⁰ Виж бел.2 (бел.прев.)

да го укоряват и осъждат – “Гледай, гледай как се излагат... Гледай какво правят с палестинците”.
Нужно е да помним, че Израел *трябва* да се провали и да изостави всяка *самоувереност* и всяко *самоупование*, че е по-висш народ, избран от Бога.

Ако не осъзнаваме този факт, то е защото в собствения си живот не сме позволили на Бога да работи така с нас – да ни позволи известен успех единствено за да стигнем до провал, разочарование и съкрушеност. Бог желае да ни покаже, че не може да се уповаваме на себе си. Не можем да усвоим този принцип по никакъв абстрактен или академичен начин, това става само чрез собственото ни болезнено умиране. И ти наричаш това любящ Бог? Категорично, особено предвид вечността. Тъй като ние самите сме поискали Бог да ни спести болката от някои Свои действия в живота ни, затова и желаем да бъдат те спестени и на Израел. Виновни сме в това, че сме приравнили всичко до *нашата* гледна точка, но не сме помислили за “Неговата вечна слава” (Римляни 11:36). Ето защо възгледите ни са неадекватни – защото всичките ни усилия са били да *заобиколим* болката и страданието, а не да видим Божията слава.

Има и друг безпогрешен признак, който ни показва разликата между наказанията на Бога в миналото и тези, които предстоят. Това е начинът, по който Бог съди народите, чрез които сурово е наказал Израел. Да погледнем към Еремия 30:16:

“Затова всички, които те изпояждат, ще бъдат изпоядени, и всичките ти противници, всички до един, ще отидат в плен; още и ония, които те ограбват, ще бъдат ограбени, и всички, които те обират, ще ги предам на обир.”

Била ли е Германия “изпоядена”? От други текстове научаваме, че земите, които днес наричаме Йордания (Едом) и Сирия (Моав) са посочени измежду наказаните народи и са унищожени като нации. Божието наказание спрямо тези народи, които са причинявали страдания на Израел, е било сурово. Фактът, че това не се е случило с Германия означава, че то все още предстои.

“...понеже те нарекоха отхвърлена...” (ст.17)

Нека оставим тези думи да проникнат дълбоко в нас. Отхвърленият е някой, който е бил прокуден.

“Това е Сион, за когото никой не го е грижа.” (ст.17)

Това означава, че няма нищо, което да говори за някаква милост спрямо този народ.

“Пламенният гняв на Господа няма да се върне, додето Той не извърши, и докато не изпълни намеренията на сърцето Си; в последните дни ще разберете това.” (ст.24, подчертаното мое – бел. авт.)

В 31-ва глава от книгата си пророк Еремия ни пренася към Новия Завет, който Бог ще сключи с възстановения си народ, но погледнете първо стих 2-ри:

“Така казва Господ: Людете, които оцеляха от ножа, ще намерят благоволение в пустинята; ще отида да го направя, да! Израеля да почива.”

След ужасното поражение, бягство, преследване и изгнание, макар и прокуден в пустинята, остатък от Израел ще намери милост именно там. Бог ще приготви за тях безопасно място и мир *в пустинята*. В Откровение 12:6 намираме още по-символично описание на това – змеят търси да погълне жената, но тя се спасява на орлови криле в пустинята, където ѝ е приготвено убежище и ще бъде хранена в продължение на три години и половина. Вижте как Бог говори в Еремия 31:4:

“Пак ще те съградя, и ще бъдеш съградена, девице Израилева!”

При все че Ерусалим е наречен “Содом и Египет” и е мястото, където Самият Господ е бил разпнат¹¹, Бог говори тук за Израел като за девица! Как да разбираме това? Свидетели сме на скъпоценни Божии думи, говорещи за изкупление, въпреки греховете на Израел в миналото и въпреки фактът, че сме похулили Името Му, където и да ни е прокуждал сред народите. Когато Той лично ни

¹¹ Откровение 11:8 (бел.прев.)

възвръща, миналото е като изличено, а остатъкът бива наречен “девица” и “изкупените от Господа с вечна радост на главите им.” Това е славата на възкресението ни. Тогава ще притежаваме нов характер и живот – девствени и непорочни – същото, което става с всеки вярващ поотделно, когато бива спасен, но сега ще се случи за пръв път с цял народ. Спасителният план на Бога пристъпва от спасение на отделни личности към изкупване на цял народ и народът на Израел първи ще преживее това.

“С плач ще дойдат, и като се молят, ще ги доведеа.” (ст. 9)

И каква ще е причината за този плач? Това няма да е сантименталното “целуване на родната земя”, на което сме свидетели по телевизията, когато евреите правят *алия*¹² (имигриране, преселване) в Израел. Това ще е плач, предизвикан от истинска среща с Бога, когото сме хулели и отхвърляли, но който сега е разкрил Себе Си като *наш* Изкупител и Освободител от едно иначе безнадеждно състояние. Божието връщане на Израел в земята му ще представлява едно от най-големите чудеса в Последните Дни. Тогава няма да съществува никакво объркване, що се отнася до въпроса дали то е дело на човека и неговите способности и финанси – диаметрално противоположно на делото на Бога. То ще бъде изцяло свръхестествено – и в същото време ще ни се отворят очите за размерите на собствения ни грях. Ще осъзнаем състоянието си, наказанията, които сме понесли и Божиите милости – и ако това не съкруши сърцата ни до плач, нищо няма да е в състояние да го стори! Това ще представлява най-дълбокото разкаяние и скръб на един народ в историята на човешкия род. И ако не ни бъде дадена благодат в този момент, никога не бихме могли да го понесем. Ще бъдем разкъсвани от мъчителна скръб, неспособни дори да се покаем един пред друг:

“И земята ще жалее, всяко домочадие насаме; домочадието на Давидовия дом насаме, и жените им насаме...” (Захарий 12:12)

Ще осъзнаем по небивал досега начин греховете на предците ни, както и нашите собствени, а също и милостта на Бога, която въпреки всичко ни е спасила. Забележете предупреждението към народите в Еремия 31:10:

“Слушайте, народи, словото Господно, и известете в далечните острови, казвайки: “Който разпръсна Израеля, Той ще го събере, и ще го опази както овчар стадото си.”

Не хора са разпръснали Израел, и не неприятелски народи; не става въпрос за ООП, нито за Арафат. Бог може и да ги използва, но *Бог* е онзи, който ще разпръсне Израел. Бог, който е строг и наказва, е същият, който показва милост и възстановява. *Именно това* кажете на народите, защото те имат нужда да го знаят.

“Защото Господ е изкупил Яков, изкупил го е от ръката на по-силния от него. И те ще дойдат, и ще пеят върху височината на Сион, и ще се стекат към блага Господни – към житото, виното и дървеното масло, и към рожбите на овцете и на говедата; и душата им ще бъде като напоявана градина, и те няма да изнемогнат вече.” (ст.11,12)

Съвсем ясно е, че това описва неща, които Израел като народ още не е преживявал – *но ще преживее*. Когато Бог обещава, че те няма да изнемогнат вече, трябва да знаем, че това представлява хилядогодишното благословение. Онези, които се опитват да донесат фалшива утеха сега, в настоящия момент, и казват, че Израел няма защо да се страхува, се опитват *ненавременно* да предизвикат това хилядогодишно благословение. Имало ли е друг такъв момент като настоящия, когато правилното тълкуване на Писанията да е било до такава степен въпрос на живот и смърт за Църквата? От нас се иска да претърсваме Писанията, защото съдбоносният въпрос дали нещо се отнася до миналото или до бъдещето *влие на всичко*.

“Тогава ще се зарадва девицата в хорото, и юношите, и старите заедно, защото Аз ще обърна жалеенето им в радост, и ще ги утеша, и ще ги развеселя подир скръбта им.” (ст.13, подчертаното мое – бел.авт.)

¹² ТМ [[] – Алия (ивр.) – имиграцията на евреите в днешния Израел (бел.прев.)

Постоянно става дума за скръб, жалеене и страх, които очевидно се отнасят до бъдещето. Има и радост, но тя идва, едва когато лично *Бог* утеши жалеещите, наскърбени от Неговите наказания. И онова, което следва, ще бъде тяхна съдба за вечността. Никога няма отново да преживеят друго подобно униение и безнадеждност, защото то ще е предизвикано от рухването на най-съкровениите им надежди. Когато надеждата, че можем да притежаваме сигурност сред народите – надеждата, че сме способни да изтъкнем особения характер на еврейската цивилизация като притежаваща върховни морални и етични добродетели, когато тази надежда накрая се срине и ни връхлети ужасяващо бедствие, тогава ще дойдат и скръбта, и жалеенето. Става въпрос за нещо повече от мъка поради имуществени и телесни щети; това ще бъдат именно онези скръб и жалеене, които човек изпитва, когато е направил сметките си без Бога и всичките му човешки очаквания претърпяват тотален крах.

“Така казва Господ: “Вздържай гласа си от плач и очите си от сълзи, защото делото ти ще се възнагоди, казва Господ, и те ще се върнат от земята на неприятеля.” (ст.16)

В по-голямата си част сегашните емигранти в Израел са дошли от народи, които не могат да бъдат окачествени като *“земята на неприятеля”*. Можем ли да кажем, че завърналите се сега евреи идват от земята на неприятелите си или тук имаме точно описание на онези, които по ужасен начин *ще бъдат* техни врагове?

“Има надежда за сетнините ти, казва Господ, и чадата ти ще се върнат в своите предели.” (ст.17)

Това ще бъде последното и изкупително събитие.

“Върни ме и ще бъда върнат, защото Ти си Господ мой Бог.” (ст.18)

И тук вече Израел разпознава собствения си Бог.

“Наистина, откакто бях върнат, разкаях се.” (ст.19)

Забележете, че дори въпросът за покаянието е Божие дело, а не дело на хората. Бог не предоставя на Израел дори тази свобода и лукс – да се покаят въз основа на собствените им способности. В Захария, 12:10, Бог казва:

“А на Давидовия дом и на ерусалимските жители ще излея дух на благодат и на моление; и те ще погледнат към Мен, когато прободоха; и ще плачат за Него, както плаче някой за единичкия си син...”

Т.е. докато не се излее *този* Дух, скръбта не би съответствала на дълбокото покаяние, което ще дойде тогава. Вижте колко безусловен е Бог във всяка подробност, постоянно подчертавайки, че единствено Той е посредникът при пълното изкупление на Израел. Бог е тъй ревнив, че *не позволява* на Израел сам да си издейства възстановяване или дори своето собствено разкаяние; Той дори поставя тяхната способност за покаяние в зависимост от Духа Си, който се излива над Давидовия дом! Бог не би ни се доверил за нищо, за да не можем после да кажем: *“Моето* разкаяние ме обърна” и *“Аз* прогледнах” – и все това *“Аз, аз, аз”*. Когато Бог казва *умрели*, то това значи дори и спрямо собствената си способност за покаяние! Покаянието им идва *след* тяхното завръщане, а не преди. Ако Той не им покаже милост, те не биха могли сами да се покаят. Бог не дели славата Си с никого.

И всичко това става, защото Израел олицетворява Човека в неговата себедостатъчност – затова Бог трябва да покаже чрез Израел, че в човека *не живее каквото и да е добро*; че Бог е все во все и, че Той трябва да бъде *Бог на тяхното възстановяване*, така както е бил и *Бог на наказанието им*. Той държи на това, за да може Израел да направи сравнение в хилядолетното царство между, както казахме и преди, първоначалното си завръщане, т.е. ционистката държава – резултат до голяма степен на неговите собствени умения и храброст, и онова, което е предизвикано от Бога и идва от Неговата сила.

Налага се Бог да стига до такива крайности с този народ, защото Израел и еврейният типологически представят дълбоко вкоренената, упорита гордост на Човека – гордост, подхранвана и доведена до крайна степен на съвършенство. Израел е модел на самото човечество със своята непреклонна,

извратена човешка природа и Бог няма да ни предостави и най-малката възможност да сторим нещо, с което после да се хвалим. Защото *“всичко е от Него и чрез Него”*, дори и способността да се покаем, за да бъде и *“за Него”* като вечна слава. Ако имаме проблеми с възприемането на тази гледна точка, значи не сме така посветени на Божията слава, както е бил Павел. Самите ние желаем да примесим малко от онова, което правим, с онова, което Бог прави, за да можем *ние сами* да се сдобием с малко от славата. Нашата неспособност да разберем Божието отношение към Израел е израз на неспособността ни ние самите да разберем Бога. Като Църква ние проектираме върху евреите свободата, която сами желаем да имаме и не разбираме колко безкомпромисно и ревниво Бог гледа на славата си по принцип, а какво остава за вечната Му слава.

Колко от нас желаят да живеят с Бога по подобен начин? Кой са хората, които искат да бъдат лишени от всякакви техни собствени способности, дори от способността *“да работят”* за Бога? Павел не е говорел поетично, когато е казал: *“Защото от Него, чрез Него и за Него са всички неща.”* Той го е знаел от действителността на собствения си опит с Бога. *“За мен да живеея е Христос”* не са само малко общи приказки, а е възможно най-пълното описание на апостолския живот на Павел. И докато това не може да се приложи към нас, няма да се изпълни тайната относно Църквата и Израел.

Всяко създание ще познае – както заради суровите Божии наказания, така и заради величието на Неговото възстановяване и изкупление – славата, с която Бог ще дари народа, който досега е бил толкова унижаван. И това са неоспорими истини. Никакво застъпничество, което цели пощадяването на Израел от смъртна опасност, не ще има ефект, защото трябва да разберем, че това ще е последното в историята Себеоткриване на Бога пред народите, и че то ще бъде проявено в онова, което Бог ще извърши с Израел. Бог казва в Езекиил 36:23:

“И аз ще осветя великото Си име, което е било омърсено между народите, което вие омърсихте между тях; и народите ще познаят, че Аз съм Господ, казва Господ на Силите, когато се осветя у вас пред очите им.”

С други думи: *“Вие похулихте името Ми сред всички народи, сред които съм ви разпръсвал. Не мислете, че върша това заради самите вас; правя го заради Своето свято име, което сте хулели навсякъде между народите, където съм ви прогонвал. Самото ви пропъждане говори за вашето богохулство и греховете ви изискват такова отношение. Но Аз ще се осветя чрез вас; ще бъда славен и свят. Славата на името Ми ще бъде спасена и възвеличена отново пред очите на всички народи чрез онова, което ще ви сторя и народите ще видят, че Аз съм вашият Спасител, Изкупител, Избавител, Силният Яковов.”*

Това определено не съответства на случилото се при което и да било завръщане в историята на Израел. Присъствал е същият модел на съгрешаване, наказание и изгонване, но никога не е имало подобно свидетелство *пред народите*, нито пък и признанието на Израел, че *Той е Господ*. Нужно е да се стигне дотам, защото този народ е призван да бъде *благословение за всички родове на земята*, а ние самите сме неспособни да схванем, до какви крайности ще стигне Бог спрямо Израел – мъчителни наказания, разруха, изгонване и завръщане, докато не погледнем на това в контекста на предопределението и призванието на този народ – *“народ от свещеници”* и *“светлина на света”*. Даровете и призванието от Бога са неотменими. Те трябва да се изпълнят. Словото Му и заветът Му *трябва* да бъдат възвеличени.

“Но ето заветът, който ще направя с Израилевия дом след ония дни, казва Господ: Ще положя закона си във вътрешностите им и ще го напиша на сърцата им; и Аз ще бъда техен Бог, и те ще бъдат мои люде.” (Еремия 31:33)

“Аз ще го извърша... Аз ще направя... Аз ще... Аз ще...” – няма нищо общо с тях, а с *Него*.

“И няма вече да учат всеки ближния си и всеки брата си, и да казват: “Познай Господа”, защото те всички ще Ме познават, от най-малкия до най-големия между тях, казва Господ, защото ще простя беззаконието им, и греха им няма да помня вече.” (ст. 34)

Ако само преброим тези “Аз ще”¹³ в цитираните два стиха, ще открием точно шест. Самият Израел нищо няма да извърши. Бог запазва това право за Себе Си. Ще бъде сключен вечен завет, който те никога няма да нарушат. Колкото и нечисто да е “досието” на Израел, що се отнася до неговата неверност в опазването на завета, ние никога не ще нарушим този – и то именно заради повтореното “Аз ще... Аз ще... Аз ще...”. Почти биваме наведени на мисълта, че предишните завети са били дадени, за да се изяви нуждата да ги нарушим и да се провалим, и за да стане ясно, че само Бог може да успее в изпълнението на собственото си Слово и закон. Единствено народът, който приеме *това*, представлява праведен народ.

Какво откровение за Бога! “Аз ще го извърша, и то като избира едно абсолютно глупаво и немошно нещо – за да не може никой човек да си присвои славата Ми – тогава целият свят *ще разбере*”. Това е откровението за Бога – върховното и последно откровение за Него. Това е и Неговата вечна слава, а Израел – мизерен и окаян, до дъно провален, ще може да разкрие величието на Бога, защото Той ще избере, когото избере, и ще покаже милост, към когото ще покаже.

Разговаряйки на Елеонския хълм (Матей 24-та глава), Исус бива попитан от учениците си: “*Кажете ми, кога ще бъде това, и какъв ще бъде белегът за Твоето пришествие и за свършека на света?*” (ст.3). Той им отговаря, изтъквайки най-характерното за бедственото време, което предстои на Израел:

*“Защото тогава ще има небивала скръб, каквато не е имало от началото на света до сега, и каквато не ще има. И ако не се съкратяха ония дни, не би се спасил нито един живот”*¹⁴ [еврейски живот], *но заради избраните, ония дни ще се съкратят.*” (ст. 21,22 , вмъкнатото в скоби мое – бел. авт.)

Всички думи на Исус в тази глава се отнасят до “мерзостта на запустението” – който чете, нека разбира. Исус цитира от книгата на пророк Даниил, който говори за антихриста, идващ да оскверни храма и да премахне жертвите и даровете, изискващ също така да бъде обожествяван от народа и сключващ с тях смъртоносен договор-завет, който за известен, кратък период от време донася мир. Очевидно всичко описано е все още в бъдещето, защото никой не е ставал свидетел на такова нещо в историята на Израел – разпалване на насилие спрямо тях, когато отказват да се подчинят на личност, предизвикала мир за известно време чрез преговори и най-накрая разбиране, че са сключили договор със смъртта и ада.

И тъй, ето белегът за края и за Неговото пришествие, което трябва да се случи в земята на Израел, както и четем в 6-та глава от книгата на пророк Исаия – това разрушение трябва да се случи в земята¹⁵, което и дава основателна причина за предварително събиране на евреите там. Сегашната държава Израел не е предназначена да изпълни хилядолетното намерение на Бога за този народ, а по-скоро да създаде предпоставките за напрежението и конфликтите, които ще доведат до въпросната разруха, унижение и изгонване. Това дава и на самия Бог възможността да предизвика тяхното завръщане и възстановяване, когато градовете, които са били обезлюдени, бъдат построени наново и то така, че народите, които са останали наоколо, да познаят, че Господ е Този, който е изговорил и извършил това.

За пръв път през всичките тези години, през които съм бил вярващ, се появява въпрос от подобна величина, който толкова много касае друг въпрос – кой наистина говори думи от Бога? Кой е пророческият глас, който тълкува правилно пророческите Писания, защото вярвам, че на призваните към това служение Бог дава разбиране за пророчествата, което другите нямат. Изведнъж въпросът за истинските и лъжливите пророци изпъква по начин, по който не съм виждал; той се превръща в съдбоносен въпрос за Църквата и нейната способност да разграничи и отличи кой от всички тези хора разкрива всъщност намеренията на Бога. Винаги през историята лъжливите пророци са били онези, които са казвали “*мир, мир, а няма мир*”¹⁶. Истинските пророци винаги са били предвестници на гибел, приближаващо бедствие и наказание над народа, който не желае да слуша – затова техните непопулярни призиви са били игнорирани. Изглежда днес нещата са същите и отношението е непроменено.

¹³ Английски превод на Библията – NASB, но имплицитно “Аз ще ...” присъства и в българските преводи (бел. прев.)

¹⁴ Виж бел.3 (бел. прев.)

¹⁵ Виж бел.2 (бел. прев.)

¹⁶ Еремия 6:14 (бел. прев.)

Ето защо да убеждаваме Израел, че това време е преминало, когато то всъщност е надвиснало в близкото бъдеще, означава да го оставим изцяло неподготвен както за неговата внезапност, така и за размера на катастрофата. Предупреждавайки за тази неизбежност, ние насърчаваме всички, които искат, да влязат в безопасния Ноев Ковчег, който представлява спасителното познание за Месията. В светлината на това, което казвам в момента, не трябва ли да “обезпокоим” евреите с въпроса за благовестието и спасението, особено предвид приближаващото разрушение? С други думи, имаме всички основания не да мързелуваме, а да запретнем ръкави и да прогласим евангелието. Начинът, по който четем и разбираме пророческите Писания и описаното там бъдеще на Израел, ще определи и настоящата ни позиция и отношение спрямо този народ.

“Защото, братя, за да не се мислите за мъдри, искам да знаете тая тайна, че частично закоравяване сполетя Израил, само докато влезе пълното число на езичниците. И така, целият Израил ще се спаси, както е писано: “Избавител ще дойде от Сион, Той ще отвърне нечестие от Яков; и ето завета от Мен към тях, когато отнема греховете им.” (Римляни 11:25-27)

Говорейки за връщането на Израел, ние говорим за Самия Бог и, за способността Му да спази завета и да изпълни думите, които е изговорил. Познанието на Бога *като Бог*, заедно с едновременното Му разпознаване както от Израел, така и от другите народи, е истинската причина за тези сурови наказания в последните дни ... и за милостта спрямо този народ; затова и Бог казва: *“Аз ще се осветя чрез вас”*¹⁷.

Когато се изпълни всяка част от Неговия план и Бог събере народ, наричащ се с Името Му, взет измежду всички народи, именно тази “пълнота” предизвиква *“Избавителят да дойде от Сион и да отвърне нечестие от Яков. И това е заветът Ми с тях, когато отнема греховете им”*. Това ни дава стимул да завършим своята задача като Църква и да съберем народ за името Му измежду всичките народи.

Хилядолетното царство и слава са в ръцете на Църквата, не на Израел, но какво би станало, ако тук имахме и качествен аспект наред с количествения? Ами ако пълнотата означава не само действителния брой, но и едно определено *качество*, което Бог очаква от Църквата, един определен характер, отъждествяване с Него Самия, което опира до нашето освещение, до истината за живота ни и до това в каква степен Той е изобразен в нас? Тогава, както числено, така и по своя характер, въпросът за изкуплението на Израел се превръща във въпрос, засягащ Църквата.

Ако всичко това е истина, каква всъщност е отговорността на Църквата? Задължени ли сме да “тръбим тревога” и да предупредим за надвисналото нещастие, което иначе ще поразии безгрижните? Дали кръвта им няма да е на нашите ръце, ако не извисим глас за идващите наказания – като пазачи на крепостната стена, които не изпълняват дълга си и не вдигат тревога? Ще бъдем ли сред онези, които дават фалшивата утеха, че проблемите на Израел ще преминат и че не е нужно да се страхуват от бъдеща катастрофа? Това е съдбовният въпрос пред Църквата в този исторически момент.

Всяка ненавременна утеха на Израел ни отнема възможността ние самите като Църква, да бъдем пророчески свидетели пред евреите. Когато Исус научава, че Неговият обичен приятел Лазар бил болен, не се втурва веднага към леглото му, за да го излекува или да го освободи от страданието, а *“престоял два дни на мястото, където бил”*¹⁸. Има нещо символично в тези две хиляди години, които трябва да изминат преди да настъпи третият ден, точно както и Осия казва: *“Подир два дни ще ни съживи, на третия ще ни въздигне”* (Осия 6:2).

Има един трети ден, който трябва да дочакаме. Предварителното утешение е знак, че сме водени от човешката си природа. Ако Исус бе направил това, въпреки че е можел да излекува Лазар, Той е щял да отнеме на Бог-Отец славата, дошла след възкресението. Ето защо Исус е могъл да каже на учениците си: *“Тази болест не е смъртоносна, но е за Божията слава, за да се прослави Божият Син чрез нея.”*¹⁹

¹⁷ Буквално “ще се покаже свят” (бел. прев.)

¹⁸ Йоан, 11:6 (бел. прев.)

¹⁹ Йоан, 11:4 (бел. прев.)

Наред с всичко, Той е трябвало да изстрада и унижението от неразбирането на учениците си, които най-вероятно са мислели, че Той се страхува да отиде във Витания, т.е. твърде близо до Ерусалим, където животът Му е бил вече застрашен. И все пак, това не е било предпазливост, а придържане към едно пророческо въздържание, при което Исус не е действал прибързано, не е донесъл преждевременно изцеление – тогава, когато Бог е имал предвид за Лазар нещо много повече от изцеление – а именно, разкриването на *Божията* слава чрез възкресението му от мъртвите. Вярвам, че това е едно забележително описание на връзката на Църквата с Израел през последните дни. Ако днес предложим на Израел фалшива утеха, сами ще се лишим после от това да застанем пред гробницата им и да извикаме: *“Лазаре, излез въл!”* В подчинението си на Отца, Исус овладява всеки човешки инстинкт да застане до леглото на приятеля, когото обича и изчаква момента, избран от Бога – не просто за да изцели, а за да възкреси *славно* от мъртвите.

Църквата, която отбягва подобни апокалиптични възгледи, сама се излага на опасността да отстъпи от Бога, когато разочарованието от неочакваното бедствие се стовари внезапно върху нея. Апостол Павел говори за *“голямо отстъпление в последните дни”*²⁰. Вярвам, че част от това отпадане ще се случи, когато Църквата, в наивната си надежда, че сегашната ционистка държава Израел е изпълнение на пророческите намерения на Бога, се разочарова. В нейните очи *Бог* ще се е провалил. За да се спаси Църквата от отстъпничеството на разочарованието, е наложително да притежаваме вярното, пророческо очакване за събитията, които е необходимо да се случат и да не се отчайваме, когато видим сегашната държава срината и разгромена, знаейки че нещо по-голямо предстои – нещо което налага това наказание.

Надеждата, че народът на Израел може да се “усъвършенства”, е по-скоро идея за постепенна промяна, отколкото апокалиптичен възглед. Мисълта, че ще има постепенно подобрене вместо необходимото апокалиптично наказание, смърт и възкресение, предава човешкия начин на разсъждение. Точно тук се появява забележителният въпрос – как точно разбираме Бог и изкупителното Му дело!? Дори и да се премахне сегашната заплаха за Израел, в морално отношение не са ли вече прекрачили онази точка, отвъд която няма връщане назад? Моралните щети, които са резултат от насилие, поквара и употребата на изтезания, не могат да се покрият. Израел е отишъл вече твърде далеч в отпора си на заплахите, които може и той самият да е предизвикал. Тъй че, дори и да няма заплаха, самият народ е вече необратимо болен и никога няма да стане по-добър. Ако това можеше да стане, тогава и ние, като вярващи, не се нуждаем от спасението си. Ние също бихме могли да станем по-добри в естественото си състояние, без да е нужно да умираме и да бъдем възкресени за нов живот. Говорим ли за Израел, говорим за себе си.

Така че кризата в Израел е и Божий план да се събуди Църквата и да отрезнее от собствената си неподготвеност и бягство от действителността. Това би трябвало да принуди Църквата да се върне към апостолското си съзнание, което в своята същина таи идеята за необходимо страдание, предшестващо славата. Въпросът за *“славата на Бога до века”* трябва да ни доведе до задължително за нас разбиране на Кръста, което ще ни помогне да изпълним ролята си спрямо Израел. Посредством това всички ние – Църквата, ще помогнем на Израел; на нас самите това ще коства много, но това ще предизвика *“изкупените от Бога да се върнат и да дойдат с възкликание в Сион, с вечно веселие на главите си; ще придобият радост и веселие; а скръб и въздишане ще побягнат”* (Исая 35:10)

В Псалм 102-ри отново се споменава за Избавителя, който идва от Сион, щом настъпи определеното време за благоволение към него. Бог чака нещо, което не идва от самия Израел, и това нещо е някой, наречен “Неговите слуги”:

“Ти ще станеш, и ще се смлиши над Сион; защото е време да му покажеш милост. Да! Определеното време дойде, защото слугите Ти копнеят за камъните му, и милеят за пръстта му” (ст.13,14)

Тогава Избавителят ще дойде от Сион, ще отнеме прегрешенията им и ще ги върне – не заради нещо, което Израел е направил, а заради нещо, което слугите Му вършат, слугите, които не са Израел. Защото, ако Израел бяха слугите Му, нямаше да има нужда въобще да бъдат наказвани. Дали пръстта,

²⁰ 2 Солунци 2:3 (бел.прев.)

за която се говори тук, е пръстта на древността? Камъните на древните градове ли са това или руините на Хайфа, Тел Авив, Ерусалим и всички днешни градове на Израел? Възможно ли е слугите да са вярващата Църква от християни, които се отъждествяват с Израел до степен да не бъдат отблъснати от наказанията му, а по-скоро виждат в него *себе си* и затова могат божествено да съчувстват на греховете и наказанието му? Нима Исус не се е отъждествил с нас, *когато все още сме живели в греха*? Когато придобием към грешния Израел същото отношение, каквото е имал Бог към нас, докато сме били още в нашите собствени грехове, тогава ще е настъпило изпълнението на онова, което Бог очаква. Определеното време за благоволение към Сион ще настъпи, когато Църквата живее в такова отъждествяване с Бога, такова крайно единение с Него и със състраданието Му към Израел, каквото Той е изразил към нас в Своето състрадание, докато все още сме били грешници.

Копнежът по камъните на Израел и милеенето за пръстта му ще дойдат във време, когато светът ще злорадства и ще се радва на катастрофата, която ще го разруши. Това ще се понрави на езическия свят и всички ще се наслаждават на нещастieto му. На света ще останат само шепя хора, които няма да се присъединят към всеобщия радостен хор пред бедствията на евреите, а именно, истинският Божий народ, който ще копнее за камъните и пръстта на Сион. Когато Бог постигне това в Църква, съставена предимно от неевреи, значи че е дошло времето да покаже благоволение към Сион. Пътят за спасение на Израел ще бъде отворен, защото Църквата ще е зела мястото, което Бог ѝ е отредил – мястото, което ще Му “позволи” да избави Израел. Няма значение какво ще казва или прави Израел, защото той ще бъде пасивен, безпомощен и поразен; от значение ще е онова което ние като Църква, *представяваме*, а не онова, което правим подбуждани от най-чисти човешки мотиви или религиозни намерения.

Едно е да си сантиментално увлечен по Израел, и друго е да съчувстваш и да си милостив към него, когато бъде наказван с разрушение на градовете и с изгнание – това ще е отъждествяване, надминаващо всичко, което сме способни да покажем като хуманисти или религиозни хора. Това ще е нито повече, нито по-малко Самият Бог, изявен в народа си. В деня, когато Неговата Църква порасне дотолкова, че да стане Невяста на Бога, в същия ден ще са се изпълнили Божиите намерения – както спрямо Църквата, така и спрямо Израел.

Същото нещо се изразява и в Исая 66-та глава по един много загадъчен и тайнствен начин:

“Преди да се замъчи, тя роди; преди да дойдат болките ѝ, освободи се и роди мъжко. Кой е чул такова нещо? Кой е видял такива? Би ли се родила една земя в един ден? Или би ли се родил един народ отведнъж? Но сионската дъщеря, щом се замъчи, роди чадата си. “Аз, Който довеждам до раждане, не бих ли направил да роди?”, казва Господ. *“Аз, Който правя да раждат, затворил ли бих утробата?”*, казва твоят Бог. *“Развеселете се с ерусалимската дъщеря, и радвайте се с нея всички вие, които я обичате; развеселете се с нея в радостта ѝ, всички вие, които скърбите за нея, за да сучите и се наситите от гърдите на утешенията ѝ, за да се насучите и насладите от изобилието на славата ѝ.”* (ст. 7-11)

Онова, което до този момент е било причина за жалеене, става източник на радост. Пресъхналата досега гърд на *“ерусалимската дъщеря”* сега е тъй плодовита, че тя храни и насища същите онези, които са жалеели, молели ли са се за нея и са я родили като народ, роден отведнъж.

“Защото така казва Господ: “Ето, ще простирам към нея мир като река и славата на народите, като прелял поток; тогава ще се насучите, ще бъдете носени на обятия и ще бъдете галени на колена.” (ст. 12)

Хората, страдали в името на раждането на изкупения Израел, сега ще бъдат носени на ръцете му и ще бъдат наситени от *“ерусалимската дъщеря”*. Роденото от вас с цената на родилни болки ще ви донесе сега особена утеха – утехата, която може да даде само онзи Израел, който е роден в един ден. Но ако не изпитате родилни болки, ако Сион не изпита родилни болки, не би имало раждане въобще. Израел ще бъде толкова съкрушен, изчерпан и неспособен на каквото и да е действие, което да

предизвика раждането му като народ и при това в един ден, че ще се наложи някой друг да понесе родилните му болки.

Покажете ми днешна жена, която никога не е раждала и е готова да понесе родилните болки на друга жена, която е бременна, но която не би могла да роди сама. Именно тук имате описание на това, което Бог очаква от Църквата. Родилните мъки са тежки, неописуеми и приличащи на ‘смърт’, за да може нещо да се роди *от тази* смърт, от един Израел, който ще е неспособен да роди сам себе си. Това опира изцяло до добра воля, но каква ще е само ползата от новороденото и колко благословена ще е утехата от роденото в един ден! Това е тайна!

Спорно е дали Исаия е разбирал за какво точно пророкува, но му се е налагало да изрази това, което му е давал Духът, а сега се оказва, че ние сме тези, които трябва да разтълкуваме и да разберем правилно тайнствено загатнатото тук. Кой е този Сион? Кой е този състрадателен слуга? Какво значи пълнотата на езичниците? Защото, където и да погледнете в Писанията, ще видите потвърждение на тайната, за която говори Павел в Римляни 11-та глава – че Църквата е определеният от Бога инструмент – не да “*отнеме нечестията от Яков*”, но да бъде онзи проводник, през който да премине животворящото Слово на Духа.

Исаия 35-та глава разкрива допълнително ролята, която тези тайнствени, неназовани слуги играят, когато казва “*пустинята и пустото място ще се развеселят*” (ст.1). Бездушната природа се радва, когато става свидетел на нещо, което минава през пустинята и я прави да се развесели и да цъфти като (долината) Сарон. Те виждат окъсани и окаяни евреи да идват в отдалечената пустиня и се радват, защото знаят, че това е окончателното, изкупително дело за този народ, което ще завърши с тяхното покаяние и завръщане. Това ще значи, че проклятието, което е над самото творение, ще се вдигне; това е радост и заради края на робството, на което е робувала самата природа, очаквайки обновлението на всичко. По-нататък намираме –

“Кажете на ония, които са с уплашено сърце: Укрепете се! Не бойте се! Ето вашият Бог! Възмездието ще дойде с Божие въздаяние...” (ст. 4а)

Тук обръщението не е към Израел. Това “*кажете на ония*” се отнася до някой, който е с Израел в пустинята и на когото се заповядва да говори нещо на изнемошелите и куците.

“Укрепете немоощните ръце и утвърдете отслабналите колена.” (ст.3)

Немоощните и отслабналите ще бъдат най-вече онези градски евреи, които не са свикнали с подобни походи в живота си, в най-нецивилизовани места, напълно отчаяни, без изглед за светлина в тунела. Страшно е да се изгубиш в пустинята, особено ако си градско чадо като нас евреите, и изведнъж да се озовеш в най-непривични и отчайващи, изтощително сухи местности. Но по всичко личи, че там има някой с нас, някой който приема заповеди от Бога:

“Тогава очите на слепите ще се отворят и ушите на глухите ще се отпуснат. Тогава куцията ще скача като елен и езикът на немия ще пее, защото в пустата земя ще изблিকнат води, и потоци в пустинята. Нажеженият пясък ще стане езеро и жадната земя водни извори” (ст. 5-7)

При самото произнасяне на това Слово, куцията скача, слепият вижда и самата природа се променя – сухите места се превръщат във водни басейни. Това ще е Слово, което надминава човешката убеденост и е повече от добронамерено човешко насърчение; пророческо Слово, което *винаги* представлява *събитие*. Нещо се случва при произнасянето на пророческо Слово, защото това става с овластяване от Бога. Но това е също така и Слово, изговорено от тайнствено и неназовано присъствие в пустинята с евреите, което предизвиква спасението им, дори *преди* Господ да се яви. Дошла е *надежда*, която ги кара да скачат от радост – и то само заради твърдението “*Твоят Бог идва!*”.

Нужно е обаче това да стане с такава сигурност и убеждение, че да *създаде* или *да роди* самото нещо единствено с назоваването му – именно това е истинското пророческо Слово. Кой ще говори и кой иска да е в пустинята с тези окъсани и смазани хора? Кой ще се покори мигновено на заповедта да говори с авторитет, предизвикващ възстановяването им дори преди завръщането на техния Господ?

Това е задачата на Църквата от последните дни. Ние няма да намерим това пророческо помазание или авторитет в последния момент, ако не сме го търсили последователно и то не се окаже завършека на *цялото* ни търсене преди това! Църквата винаги е имала това призвание – да бъде пророческо присъствие на Земята и Бог да говори чрез нея със Своя авторитет, да вдъхва надежда, която ако не достигне до евреите именно в този момент на пълна нищета, те не биха оцелели.

Оцеляването в нацистките лагери не е било обусловено от това кой е бил най-силен физически, но от това кой е имал *надежда*. Надеждата съдържа в себе си сила. Безнадежден си, когато няма фар, няма светлина на хоризонта, когато си изпълнен с отчаяние и си готов да умреш, защото коленете ти се клатят и ръцете ти увисват; ти си съкрушен и парализиран, готов си да се предадеш и ако не чуеш думи на надежда, няма да оцелееш. Ето защо това Слово е от такова огромно значение.

Добре, кое тогава дава на пророческото Слово сила и власт? Като Църква сме призвани да бъдем *пророческо присъствие*, с власт от Бога да говорим на тези окаяни хора едно истинско, изпълнено с авторитет Слово, пораждащо надежда; Слово, извиращо от действителното ни състояние и опитност. Това е коренно различно от изричането на верски формули. Познаваме ли наистина Бога, идващ при нас в буря, когато и ние самите сме били поставени в крайно утеснение, когато сами ние сме брали душа поради липса на надежда? Били ли сме изпитани по подобен начин и в подобна ситуация, така че сега и ние да можем да предадем Слово на надежда на Израел, когато и той се озове в такава ситуация? Искаме ли да бъдем пресети? Искаме ли да премине през главите ни всичко, което е нужно, за да бъдем подготвени?

Нека помним, че *‘човешкият син’* в Езекиил 37-ма глава е трябвало да бъде сведен долу, извън и около долината със сухи кости. Той е трябвало лично да усети смъртта на Израел *преди* да заговори. Ние отбягваме болезнените моменти и съвременното ни християнство ни предразполага да очакваме *‘хепи енд’*. Наистина историята на Израел ще има славен завършек, но не и преди нужното страдание, предшестващо славата. Израел ще представлява наказана, съкрушена нация, и тази съкрушеност ще остане завинаги в характера на народа – така именно ще бъдат наистина свещеници на Бога. Само в такова състояние те ще могат да служат на всичките народи по лицето на земята – не от арогантната позиция, която свързваме с днешните евреи и Израел, но от позицията на сломеност и разкаяност, резултат от Божието сурово наказание и отношение. Наказанието на Израел няма да стане по някакъв жесток, тираничен и произволен начин, но ще бъде точно според мярката на греховете им, които правят това наказание справедливо и наистина го превръщат в най-висш израз на Божията любов.

Ние страдаме, защото живеем в поколение, в което бащите не обичат достатъчно децата си, че да ги наказват. Бог казва в книга Притчи, че ако пропуснеш да накажеш сина си, се разкрива твоята омраза към него, както и фактът, че в милосърдието си обичаш повече себе си²¹. Истинската любов обаче, изисква сурово наказание, каквото Бог няма да спести на Израел. Именно в Божията сурова строгост Израел ще познае Неговата безкрайна любов. Когато Бог нанася наказание, Той Самият също понася мъчителна болка, и въпреки това го нанася. Нещо се ражда в момента, когато нацията-син и Бащата се прегърнат, облени в сълзи и съкрушени, заради наказанието, което свързва народа с Отца, както никога досега. И точно така Израел ще продължи да опознава Бога през всичките дни. Това наказание трябва да дойде и ние не бива да се оскърбяваме поради това, а по-скоро трябва самите ние да го приветстваме като такова – иначе няма да сме за Израел това, което трябва да бъдем. Дори когато Бог осъжда и нанася наказание, в състраданието си Той самият е сърцесъкрушен, защото наистина няма друг изход. Той не се радва на това, което трябва да понесе Израел – и то от самия Него – нито пък ние трябва да се радваме, макар и да знаем, че така трябва да стане.

По човешки казано, по-скоро бихме се надявали на някакъв друг сценарий за обръщането на Израел. Бихме казали заедно с Авраам *‘Исмаил да е жив пред тебе’*²². Но е нужно да разберем колко славна съдба има този народ и че тя не може да се осъществи на по-ниска цена. Евреите ще се озоват в пустинята на народите, където им е било приготвено място и там ще бъдат хранени за три и половина години. Но храната няма да е само за тялото, но и духовна. В онези домове, места и църкви, които ще са ги приютили, те ще получат обяснение от Писанията, защо страдат това пророкувано и необходимо

²¹ Притчи 13:24 (бел.прев.)

²² Битие 17:18 (бел.прев.)

да се изпълни последно наказание. Много евреи ще се срещнат със своя Бог лице в лице, сред пустинята на народите (Езекиил 20-та глава) и вследствие на това ще встъпят в Неговия завет, под Неговия жезъл, така че да се върнат в страната си – в Сион, като изкупените от Господа.